

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2004	206	2002	2531	30/01/2004

KARAR METNİ

VERGİ USUL KANUNUNUN 112'NCİ MADDESİNDE YER ALAN DÜZELTME BAŞVURUSUNUN, YALNIZCA VERGİ MÜKELLEFLERİNE TANINAN BİR HAK OLDUĞU; VERGİNİN NİHAİ YÜKLENİCİSİNİN, HAKSIZ ALINDIĞINI İLERİ SÜRDÜĞÜ VERGİYİ, ADLİ MAHKEMEDE MÜKELLEFE KARŞI AÇACAĞI DAVA SONUCUNA GÖRE GERİ ALABİLECEĞİ; BU TÜR UYUŞMAZLIKLARIN GÖRÜM VE ÇÖZÜMÜNÜN ADLİ YARGININ GÖREVİNE GİRDİĞİ HK.<

Temyiz İsteminde Bulunan Taraflar: 1-? Valiliği Defterdarlık Milli Emlak
2-?

Vekili : Av?.

İstem Özet : Davacıların, Hazineye ait taşınmazları satın almaları nedeniyle ödemiş oldukları katma değer vergisi ile damga vergisinin, yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle yaptıkları düzeltme başvurularının reddine dair işlemlerin iptali istemiyle açılan davada; 18.7.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca yapılan başvuruların, düzeltme-şikayet başvurusu olarak değil; 4706 sayılı Kanundan doğan uyumsuzluklar olması sebebiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 10'uncu maddesi uyarınca yapılmış olduklarının kabul edilmesi gerektiği; anılan Kanunun 3'üncü ve 7'nci maddelerinde, Hazineye ait malların satış ve devir işlemlerinin vergi, resim ve harçtan müstesna olduğunun; bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce satışı yapılan, ancak, devir işlemleri tamamlanmayan taşınmaz satışlarının da istisna hükmünden yararlandırılacağı öngörüldüğü; olayda, ihale suretiyle davacılar satış yapılan taşınmazlar nedeniyle doğan vergilerin 19.12.2000, 30.4.2001 ve 18.4.2001 tarihlerinde ödendiği; sözü edilen Kanunun yayımından sonra, 17 ve 29.9.2001 tarihlerinde yapılan başvurular üzerine, tescil işlemleri henüz tamamlanmayan taşınmazlar nedeniyle ödenen vergilerin iadesi istemlerinin reddedilmesinde yasal isabet bulunmadığı; öte yandan, satışın, 4706 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce yapılmasından dolayı, olay tarihinde, davacılar tarafından fazla ve yersiz olarak tahsil edilen vergi bulunmadığından, faize hükmedilemeyeceği gerekçesiyle, işlemin katma değer vergisi ile damga vergisine ilişkin kısmının iptali; davanın faiz istemine ilişkin kısmının ise, reddi yolundaki Ankara Üçüncü Vergi Mahkemesinin 12.2.2002 gün ve E:2001/1032; K:2002/146 sayılı kararının; taraflarca, dilekçelerde yazılı nedenlerle bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davacılar tarafından istemin reddi gerektiği savunulmuş, davalı idarece savunma verilmemiştir. Tetkik Hakim İbdir İldes'in Düşüncesi: Dosyanın incelenmesinden, satın alınan taşınmazlar nedeniyle ödenen vergilerin iadesi amacıyla, satın almanın diğer tarafı olan davalı idareye karşı dava açıldığı anlaşılmıştır.

Verginin mükellefi olmayan davacıların, özel hukuk ilişkisine dayalı olarak ödemiş oldukları vergiyi, ancak, adli yargıda açacakları rücu davası ile istemeleri olanaklıdır. Olayda da; dava, vergiye nihai olarak katlanan davacılar tarafından mükellefe karşı açılmış olup, bu davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, davanın görev yönünden reddi gerekirken; mahkemece dava konusu işlemin kısmen iptali; kısmen de davanın reddi yolunda verilen kararda isabet bulunmadığından bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Bilgin Arısan'ın Düşüncesi: Tarafların karşılıklı temyiz dilekçelerinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp, Vergi Mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir.

Açıklanan nedenle, tarafların karşılıklı temyiz istemlerinin reddi ile vergi mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüldü:

Temyiz başvuruları; Hazineye ait taşınmazların satın alınması sebebiyle ödenmiş bulunan vergilerin, yasal faiziyle birlikte iadesi yolundaki düzeltme başvurularının reddine dair işlemlerin kısmen iptali; kısmen de davanın reddi yolundaki mahkeme kararının bozulması istemlerine ilişkindir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 122'nci maddesinde, düzeltme talebinde bulunma hakkı mükelleflere tanınmış; aynı Kanunun 8'inci maddesinde ise, mükellefin tanımı yapılmıştır. Katma Değer Vergisi Kanununun 8'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde de, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanların mükellef olduğu belirtilmiş olup; buna göre, dolaylı bir vergi türü olan katma değer vergisinin mükellefi, vergiye nihai olarak katlanmak durumunda kalan kişi ya da kişiler değil; onlara mal teslim eden veya hizmet ifasında bulunan kişilerdir. Böyle olunca; bu verginin hesaplanmasında ya da tahsilinde yapılacak bir hatanın düzeltilmesinin istenilmesi hakkı da, verginin mükellefi olan bu kişilere aittir. Vergiye nihai olarak katlanan kişinin, kendisinden haksız olarak alındığını ileri sürdüğü vergiyi, verginin mükellefine karşı adli yargıda açacağı dava sonucuna göre geri alması olanaklıdır. Olayda da, katma değer vergisinin mükellefi olan kurum tarafından bağlı olduğu vergi dairesi müdürlüğüne karşı değil, vergiye nihai olarak katlanan davacılar tarafından mükellefe karşı açıldığı anlaşılan davanın görüm ve çözümü, adli yargının görevine girmektedir.

Bu durumda; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendi uyarınca davanın görev yönünden reddi gerekirken, işin esasının incelenmesi suretiyle verilen vergi mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenle; tarafların temyiz istemlerinin kabulü ile mahkeme kararının bozulmasına; bozma kararı üzerine Mahkemece yeniden verilecek kararlarla birlikte yargılama giderleri de hüküm altına alınacağından, bu hususta ayrıca hüküm tesisine gerek bulunmadığına, 30.1.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

(DAN-KAR-DER; SAYI:4)

YÖ/ÖEK